

128

10.hét

Hétfő 1285-1292

2. Cikkely: A BÉRMÁLÁS SZENTSÉGE

1285 A bérmálás szentsége a keresztséggel és az Eucharisziával együtt alkotja a "keresztény beavatás szentségeinek" együttesét, melynek egységét őrizni kell. Meg kell tehát magyarázni a híveknek, hogy a bérmálás fölvétele szükséges a keresztségi kegyelem teljessé válásához. A keresztények ugyanis "a bérmálás szentségével még tökéletesebben kötődnek az Egyházhhoz, a Szentlélek különleges ereje tölti el őket, ezért szigorúbb a kötelezettségük, hogy Krisztus igazi tanúiként szavukkal és életmódjukkal terjesszék és védelmezzék a hitet".

I. A bérmálás az üdvösség rendjében

1286 Az Ószövetségben a próféták hirdették, hogy az Úr Lelke meg fog nyugodni a várt Messiáson üdvözítői küldetése miatt. A Szentlélek leszállása Jézusra, amikor Őt János megkeresztelte, jel volt arra, hogy Ő az, aki eljövendő volt, Ő a Messiás, az Isten Fia. Jézus a Szentlélektől fogantatott; egész élete és egész küldetése teljes közösségben volt a Szentlélekkel, akit az Atya Neki "nem mértékkel ad" (Jn 3,34).

1287 A Léleknek ez a teljessége azonban nem maradt egyedül a Messiásé, hanem közölni kellett az egész messiási néppel. Krisztus ismételt megígérte a Lélek e kiadását, és az ígéretet először húsvét napján, majd még ragyogóbban pünkösdkor teljesítette. A Szentlélektől eltelve kezdik az Apostolok hirdetni "Isten nagy tetteit" (ApCsel 2,11); és Péter elmagyarázza, hogy a Léleknek ez a kiadása a messiási idők jele. Akik akkor hittek az Apostolok prédikációjának és megkeresztelkedtek, elnyerték a Szentlélek ajándékát.

1288 "Ettől az időtől kezdve az Apostolok Krisztus akarata szerint az újonnan megkeresztelteknek kézrátétellel közvetítették a Lélek ajándékát, mely beteljesíti a keresztség kegyelmét." Ebből következett, hogy a Zsidókhhoz írt levélben az első keresztény oktatás elemei között megemlíti a keresztségről és a kézrátételről szóló tanítást. Ezt a kézrátételt a katolikus hagyományban joggal tekintették a bérmálás szentsége kezdetének, mely bizonyos módon folytonossá teszi az Egyházban a pünkösd kegyelmét."

1289 Hogy a Szentlélek ajándékát még jobban kifejezzék, a kézrátételhez nagyon korán kapcsolták a krizmával, a jó illatú olajjal való megkenést. E megkenés megvilágítja a "krisztusi" elnevezést, ami "fölkentet" jelent, és eredetét magától Krisztustól veszi: "Isten kente fel Őt Szentlélekkel" (ApCsel 10,38). A megkenés e rítusa mind a mai napig él Keleten és Nyugaton egyaránt. Ezért nevezik ezt a szentséget Keleten krizmációnak, 'krizmával történő fölkenésnek' vagy müronnak, 'krizmának'. Nyugaton a confirmatio elnevezés arra utal, hogy ez a szentség egyidejűleg megszilárdítja a keresztséget és megerősíti a keresztségi kegyelmet.

KÉT HAGYOMÁNY: KELET ÉS NYUGAT

1290 Az első századokban a bérmálás a keresztséggel együtt általában egyetlen szertartás volt, Szent Ciprián kifejezése szerint "kettős szentség". A gyermekkereszttség gyakorivá válása, és pedig a húsvéton kívül is egész éven át, valamint a plébániák sokasodása egyéb okok mellett lehetetlenné tette, hogy a püspök minden keresztségi szertartásnál jelen legyen. Mivel azonban a keresztség beteljesedését a püspöknek akarták fönttartani, Nyugaton szokásba jött, hogy a két szentség

kiszolgáltatását időben elválasztották egymástól. Keleten a két szentséget együtt tartották; a keresztelő pap bérmál. De a bérmálást csak a püspök által megszentelt müronnal lehet végezni.

1291 Egy Róma városában honos szokás - a keresztséget követő kétszeri megkenés a szent krizmával - elősegítette a nyugati gyakorlat kialakulását. Az első megkenést a pap végezte, aki a keresztségi fürdőből távozó újonnan megkereszteltet azonnal megkente, majd másodszor a püspök kente meg a homlokán. A pap által végzett, krizmával való első megkenés a keresztelés szertartásának része maradt; azt jelenti, hogy a megkeresztelt részesedik Krisztus főpapi, prófétai, királyi hivatalában. Ha a keresztséget felnőttnek szolgáltatják ki, akkor csak egy keresztség utáni megkenés van: a bérmálásé.

1292 A keleti egyházak gyakorlata inkább a keresztény beavatás egységét emeli ki. A latin Egyház gyakorlata viszont szemlélteti az új keresztény közösséget a püspökével mint olyannal, aki egyháza egységét, katolicitását és apostoliságát őrzi, és ezáltal biztosítja az összetartozást Krisztus Egyházának apostoli eredetével.